

Høringsinnspill

«Representantforslag om tiltak for å sikre mor og barn ei fagleg god barselomsorg og hindre uforsvarlege kutt i liggjetid på sjukehus etter fødsel» Dokument 8:154 S (2017-2018) og «Representantforslag om åtte tiltak for å sikre trygg fødselsomsorg» Dokument 8:168 S (2017-2018)

Nasjonalt SRHR¹-nettverk består av over 80 medlemmer som jobber med SRHR i ulik grad. Nettverket samler aktører som jobber innenfor feltet, og skal sikre samordning mot et felles mål hvor alle i Norge får oppfylt sine seksuelle og reproduktive rettigheter, og har best mulig seksuell og reproduktiv helse, uavhengig av alder, kjønn, geografi eller andre sosiale forhold eller faktorer. Mange aktører jobber med SRHR i Norge, noen som hovedfelt, andre som et av flere felt. Nasjonalt SRHR-nettverk er et åpent nettverk med plass både til små og store aktører.

Undertegnede medlemmer fra nettverket ønsker å berømme Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti for konkrete og gode forslag for å styrke fødsels- og barselomsorgen, og for å påpeke utfordringer i nåtidens og fremtidens tilrettelegging for en god, tilpasset og trygg utøvelse av denne.

Det har den siste tiden blitt påpekt fra flere relevante faggrupper at det behøves en prioritering av landets fødsels- og barselomsorg, og at planleggingen for fremtidens ivaretagelse av fødende, spedbarn og deres familier er bekymringsverdig.

Som det beskrives i representantforslagene, planlegger helseforetak ytterligere kutt i liggetid etter fødsel, og nye sykehus planlegges med betydelig nedskalering i plass til barselkvinner og nyfødte. Helsedirektoratets barselretningslinjer påpeker at alle kvinner skal få ligge på sykehus til de er klar for hjemreise, og amming er etablert. Oppfyllelse av disse retningslinjene kan vanskelig forenes med hjemreise etter 6 – 24 timer for 40 % av de fødende, slik det legges opp til ved Kvinneklubben i Bergen. Samtidig er det stor mangel på jordmødre i kommunene, og det er per i dag langt fra et tilstrekkelig tilbud i kommunene som kan kompensere for kortere liggetid på sykehus. Med kortere liggetid og manglende tilgang på kompenserende oppfølging tilgjengelig i kommunene, blir oppfølging av nyfødte og barselkvinner mangelfull. En av konsekvensene av dette kan være at sykdom og komplikasjoner ikke fanges opp.

Jordmorforbundet NSF viser til nye tall fra mars 2018 som viser at kun to av ti kvinner får hjemmebesøk av jordmor i barseltiden. Disse tallene sier mye om mangelen på jordmødre i landets kommuner.

Videre viser brukerundersøkelsen PasOpp-rapport nr 2017:499 (Folkehelseinstituttet) at landets store sykehus skårer dårlig på opplevd tilfredshet av barseloppholdet. Brukerne oppgir at de savner tilgjengelige jordmødre med nok tid til medisinsk observasjon og veiledning og med bedre kontinuitet i oppfølgingen gjennom svangerskapet, fødsel og barseltiden. Det må sikres at enhver kvinne som føder har én-til-én omsorg i aktiv del av fødselen. Forslag om å gjennomgå landets fødesteder for å sikre at bemanningen er god nok til å sikre slik praksis, er derfor viktig og anbefales vedtatt.

¹ Seksuell og reproduktiv helse og rettigheter

Forslag om å stanse sentraliseringen av fødeinstitusjoner, og om en kartlegging av følgetjenesten er sentrale vedtak som bør gjøres for å sikre fungerende og trygge fødsler for alle, uavhengig av hvor i landet man bor. I følge forsker Hilde Engjom hadde Norge allerede i 2009 færre fødeinstitusjoner enn WHO anbefaler.

Med en svært høy gjennomsnittsalder på dagens jordmødre, kombinert med betydelig mangel på jordmødre, er det tydelig at noe må gjøres for å rekruttere og holde på jordmødre. Forslag fra begge partier om krav og tilrettelegging av heltidsstillinger for jordmødre, er derfor essensielt for å sikre fremtidens fødsel- og barselomsorg.

Videre er gravides tilgang på oppfølging av jordmor i svangerskapet er ikke reell flere steder i landet. I dag taper kommunene penger på å bruke jordmortjenester i oppfølging av gravide sammenlignet med bruk av fastlegeordningen. Forslag fra begge partier om å endre dagens finansierungsordning er en av nøklene til å oppfylle gravides rett til å velge å få svangerskapsoppfølging hos fastlege eller hos jordmor.

Undertegnede mener samtlige tiltak i representantforslagene er gode og viktige tiltak, og støtter disse. Vi anbefaler komiteen at forslagene vedtas.

Til Senterpartiets forslag om vedtak for opptrappingsplan for økt kapasitet i kommunal jordmortjeneste, anbefales det at en slik plan bør være forpliktende, og gjelder for jordmødre i kommunen og på sykehus.

Den Norske Jordmorforening

Jordmorforbundet NSF

Nettverk IHSG (Internasjonal helse og sosialgruppe)

Landsforeningen 1001 dager

Sex og samfunn

Sex og Politikk

Seksjon for pasientsikkerhet og likeverdige tjenester ved Oslo Universitetssykehus

Landsforeningen av Helsesøstre